

فی ۲۸ شوال سنہ ۳۲۶ و فی ۱۰ تشرین ثانی سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول
محمد فطین

سر محرر
فاتح مجیز درساملرندن
مصطفی صبری

صاحب امتیاز
فاتح مجیز درساملرندن
شہری احمد افندی

متدرجات

ادبیات	دین اسلامہ ہدف مناقشہ اولان مسائل . مصطفی صبری
نعت شریف و قطعا ل	حفیدو حدیث سعود
چیر چیر جواریندہ	ع . طاطف
نکوش شاه مجیم	حسنی
اجتماعیات	
نس و قالیاق	مصطفی صبری
سیاسات	
شرق بحرانی و اسباب حقیقیہ سی	
	فضلیت حسین حازم
	ترقی خلیل ادیب
	سیاسات شرعیہ ابن حازم فرید
	عروۃ الوثقی محمد علی
	تدریسات و مدارس فطین
	مدانہ سید

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

ابونہ اجرتی	ولایات ایچون	استانبول ایچون
ممالک اجنیہ ایچون	۸۵ غروش	برسنہ لک ۷۵ غروش
۱۸ فرانق	۴۵	۴۰ آبلنی
۹۰		

درج ابدلیان اوراق اعادہ اولتماز

قارڈلر مزہ :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ واحادیت نبویہ درج ایدلش بولدی بی نظر اعتبارہ آلہ روق رعایتسز لکده بولنلما سی
رجا اولنور .

یا زمان نه دهشت! فقط ذهن، بکا الهک و دیهه
کبراسنه اولان او رهبر حقیتم لطیفه سویلور، حتی
بو موعظنی استدلاله مراجعتله سویلور. کورورم:
هرشی زوال ایچنده در. موجه زندر. بوکون یتشک
بروجود حفرة ارضه کیر. ایکی کون صکره اثری
کورورمز اولور. بوکون معصوم طوغان بونه کام
ولادت تهدید زوال ایله لیل ظلمتداری سیاهوشدر.
بو معصوم اون بش سنه نم صفاده آدامکزین اولدی.
حیف که شو ایشتدیکم دلخراش آواز، ایشته نجه فایه
دوشدیکنی خاکیره اعلان ایدیور. سکنه کره یه:

سزکه بوکون باغ حیاتک ذی حشمت برر شجره سی
بولنور سکز. امین اولیککز. زکه صرصر تحزیرب ایله
مقبسیکز! طوریکز! طوریکز! دست قدرت سزک
ایچون بر موقع آمین ایتدی، بر زمان تقدیر ایتدی.
اوزمان ختام بولور. متاقباً اوموقی کورورسیککز که
رهین نزل، قرین انقلاب اوله جقدر.

ایشته شو صورتله مخاطبات نفسیه سی فلسفه دائره سنه
کتورور. حکمت «فلسفه» که عللی اشیایی آزار،
اعراض و حادثاته مصدر اولدیغنی کورورتر و مقام اشیا
و اعیانی تدقیق ایتمش کورورینور.

کافه ماده و عالی فوقنده مبدأ اول اولوق اوزره
ذوالجلال اقدس حضرتلری قبول ایدر.
اوت! ماکنه عوالم مشیت بارینک نظر ارتیله
حیرتقا، بی هال نه قدر بدیعلم اظهار ایدر.
سبحانک ای مؤثر کل.

عقل انسانی اشیایه افغان نظر ایدر که کورورم که
حضرت حکیم ذوالکرام انجم مقدرده برشی یوق
ایتماش، قدرت لم زلیه سی اکتاتم مقصد طالبه
یا لکز تحلیل و ترکیب کی اشیایی آنجق شکلدن شکله
قورورمدر. افعال و حرکتیله ده کان ارض و مافیهایه

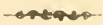
حکم و تسلطه انسانلری موفق ایتشدر.

مابعدی وار

مشیت مکتوبی قلمی خلفاسندن

معمار زاده

محمد علی

تدریسات و مدارس

مابعد

دین مبین اسلامیت که: هیچ برملتک تطبیق
ایده میه جکی، هیچ بر قومک تعقیب ایله میه جکی بر طرز
تکملده تمامی مساوات قوانینی اوزرینه استناد ایتشدر،
بقانون مساواتی بتون مسائل حیاتیه منزه شمول ایتدیکی
حاله یا لکز ارباب علمی خارج بر اقصا شد که آنلرک
سائر لیه مساوی اوله میه جغنی بیلدیرمش و آنلره رجحان
و فضله بر مزیت و یرمشدر. بوحقیقتک ایجابات لازمی سی
اوله رقی عموم انظار امت بومنی اکتسابه منعطف
اولمش و بتون افکار مسلمین، ارباب فضل و علمه متوجه
بولنمشدر.

دین قوم احمدی که: ادیان سائره کبی یا لکز
اعتقادات و عباداته منحصر اولیبو بتون حادثات
اجتماعیه منی دخی هر عصرده حکمی جاری هر زمانک
احتیاجنه کافی قوانین متینه ایله تحت تأمینه آلتشدر،
کرک عبادات و اعتقاداتک و کرکه اجتماعاتک متوقف
بولنشدنی بتون علوم مدونه بی ده ساحه تصرفه
کچیرمشدر که بوحقیقتک ده نتایج طبیعی سی اوله رقی
ساحه وسیعه اسلامیت نور فضل و کمال ایله طولش
و علماء دین برر فیلسوف مدقق، برر حکیم ذوفنون
اولشلردر.

ایشته مسلمانلرک دینه ، دینک علمه ، حکومتک ارباب علمه اولان مربوطیت متقابلهری ایجاب نهرده برطالم یشمش ایسه بتون علوم مدونه بدل اجتهاد و تشمیر بساق اهتام ایشم و زرده بر حکومت اسلامیه تشکیل ایش ایسه علمابه استاد ایشم و نهرده احکام دینه سنه واقف بر مسلمان بولمش ایسه دینه مربوط اولدیغی قدر علوم و فنونه مربوط بولنشدر . شهراه ترقی ده بویه دین کی برهره ، برقوه ترقی به مالک اولان مسلمانلر هر زمانده بتون کالات علمیه و فیه جهتندن دنیانک ایشم ترقی قومی اولسی لازمه کیرکن بو حقیقی برچوق اسباب سیاسی تأثیرله و ا حیفاکه بش عصر قدر محافظه ایده بیلمش و عالم علم اسلامیت موجودیت سیاسی کی دین بر انحطاطه ، آجینر بر تذبذب و دوجار اولمش و ا صکرده طاعون اسلامیت اولان آل جنکیز دخی آثار متباقیه معارفی عمو و نالان ایلمشدر . بزوراده بو انحطاط علومک اسباب نارنجیه سی تشریح ایتمه کجک ، زمین ، مقاله من مساعد دکلد . یالکیز شو حقیقی سوبله مدن کچه میورزکه اوده : بر حکومتک شوک و موجودیت سیاسی ایله معارف و ملزومی اولان اخلاق اودرجهده یکدیگرینه مربوط اودرجهده یکدیگرینه متفدره که برینک سقوطیله دیگرکی درحال هبوط ایدر ، برینک ترقیبی دیگرینک تعالیسی موجب اولور . برده بر حکومتک ابتدای تشکیلده و دور قوحتای کی ا غلغلی بر زماننده معارف تأسس و تعمیم ایده من . علوم و معارف ، غایت متحسس برشاهد نازنینه کبزر که کزدیکی و یورودیکی پرلر شوره زار اختلال اولما میلد . بولندیغی پرله حضور و آسایشدن ماعدا برشینک کبره سنه مساعده ایتز . شورش و اختلالک کیردیکی پرله طوره ماز . ایشته بوندن طولاییدر که طوائف ملوک زماننده حضور و آسایش تمامیله تقرر ایده مدیکندن علوم و فنون دخی لایق وجهه تأسس ایده مامش ؛ مناقشات علمیه و مباحثات فیه پرینه مجادلات و محاربات قائم اولمشدر .

عثمانلیله کلنجه ابتدای تشکیلنده بر طرفدن توسیع مالک دیگر طرفدن تعمیم معارفه چالشمش و بروسه پایتخت اتخاذاولور اولمز ترقی علومه اهتام اولنه رقی برچوق مؤسسات علمیه وجوده کتبرمشدر . ابلیک عثمانلی مدرسه سی سکرنجی عصر واسطنده سلطان اورخان طرفندن بروسه انشا ایدیلان مدرسه در . بونی متعاقب هر یرده مدرسه لر انشاس ؛ باشلانوب معارف اسلامی به حیات نوبن یرلنکه باشلانندی . در عقب بروسه مرکز علم و فضل اولدی . مولانا شمس الدین فارسی ، و تلمیذی قاضی زاده روسی کی ارباب علم و حکمتله طولدی .

وقتا که استانبول مقر خلافت اتخاذایدلی مفتون فضیلت بولان حضرت فاتح دست مخاندن و مظاهرتی هان علوم و فنونه اوزاندی ؛ استانبول معارف اسلامی به درحال بر مرق فیض اولدی . جهان اسلامیتک هر طرفندن کلان علما ، حکما ، فضلا ایله درت عصر دن بری زائل اولان ششمه ترقی بارلامه به باشلادی . فاتح جامع شریفی اطرافدن کی سکرنجی مدرسه و تهرلی انشا ایلدی . نو مؤسسه علمیه لر آز وقت طرفنده پک چوق مدارس تعقیب اییدی . اصول تدریس منتظم برقانون آلتنه لندی . شویله که :

مدارس یکدیگرینک اعدادینی اوله رقی خارج ، داخل ، موصله سخن و سخن نمان نامریله درت مرتبه یه نفریق ایلدی . سلسله تحصیل دخی مدارسک مراتب اربعه سنه کوره خارج درسی ، داخل درسی ، موصله

اولانلره مدرس آیدیلورلوردی . بوراده برمدت اجرای تدریسدن صکره داخل اعتبار ایدیلان مدرسه لرك برینه و بورادن موصله سخن مدرسه لرندن برینه مدرس اولور ، واک صکره ده سخن ثمان مدرسلکرینه ارتقا ایلردی .

ملازمت کاغذنی آلبوده سلسله تدریسه داخل اوله میانلره قاضیلک توجیه ایدیلوردی . یالکیز قاضی - القضاة مقامی اولان قاضیسکرلک ایله استانبول ادرنه و روسه کبی مواقع مهمه قاضیلری مسلک تدریسده بولانلردن انتخاب ایدیلردی .

هر مرتبه تدریس اوزرنده بولنانلرك عددی ، هر درجه ده کی مدرسه لرك عددی قدر ایدی . مثلا سخن ثمان ایچون هر زمان سکرز مدرس بولوردی . بوسکرز سخن مدرسلری بتون علمانک متمنازی اولغله عوام و خواص نظرندمه موقعلری عالی و درجه قدر و شانلری بک متعالی ایدی . بولر نره دن کدر ایتسه لر عوام و خواص کمال خواهشله صف بسته احترام اولورلردی . حتی علی جمال افندی به جانب حجاز مغفرت طرازده ایکن مشیخت اسلامیه توجیه اولمش وعودتیه قدر اداره امور فتوی سخن مدرسلرینه حواله قلنمش ایدی . بش عصر اول اصول تدریسده کی شو اهتمای ، مدرسدی کی شو انتظامی ، ارباب علمه اولان احترامی کوز اوکنه کتیرکیز . برده حال حاضرده کی تدریساتی نظر اعتباره آلکیز . بش عصر اول اقوام ساثره تنکنای جهالنده ایکن آبا واجد امز لک تأسیس ایتدکاری بو سخن معارف ، بوجولانکاه ترقی ایله بوکون هر ملت او یاندینی حالد بولندیفمز بستر خواب غفلتی یکدیگریله مقایسه ایدیکیز .

حیرت ! بویشه هزار حیرت !!

شو ترقیات علمیه سابقه من ، ترقیات ساثره من کی کوندن کونه توسع و تکمیل ایدرک قانونی دورینه قدر واصل اولور .

درسی و سخن درسی ادمق اوزره درت درجه اعتبار ایدلدی . طریق تحصیل کیره حکم طله معلومات ابتدایه اکتساب ایتدکن صکره حاج مدرسه لرینه کیرر ، واورادن مقدمات علومی تحصیل ایدرک داخل مدرسه لرینه ترفیع ایلردی . بوراده دخی داخل درس لرینی کوردکن صکره موصله سخن مدرسه لرینه ترقی ایدرک بورادنده سخن ثمان دینلان دارالفنونلره کسب لیاقت ایلردی . سخن ثمان مدرسلری فاتح جامع شریفی اطرا - فنده کی سکرز مدرسه درکه منتهای تحصیل مخصوص بر دارالفنون ایدی . بو مدرسه لرده صاحب حجره ذوات حقیقه متبحرن اطلاقه ، سزا و احرا اولوب ایچلرندن اک زیاده اقتدار و درایت ابراز ایدن ذواته مسمیه نامی وریلوردیکه بولر کدی مدرسه لرنده مذاکرته بولندقلری کبی تمه لرده مدرسلره معاون صقیله اجرای تدریس ایدیلورلوردی . ایشته طلبه علوم ببولده مدرسه دن مدرسه یه واک صکره سخن ثمان مدرسه لرینه نقل ایدیلرک درجیات تحصیل اکمال ایلدکن صکره ملازمه نافی آلیرلردی . ویدلرینه بر ملازمت کاغذی وریلوب اسملری (روزنامه هایون) ه قید ایدیلوردی بوملازمت کاغذلری شمیدکی مکاتب و دارالفنونلردن رسماً وریلان شهادتنامه لر مقامنده اولوب اسمارنک او وقته روز نامه هایونه قید اولمشندن سلسله تحصیل اکمال ایدن ذواتک حکومت طرفندن رسماً طایندیقی استدلال ایدیلور . شو ترتیب و انتظام داترهنده تحصیل کالات ایدرک ملازمت کافدینه کسب استحقاق ایدن ذواتک کافه سی ارباب فضل و عرفان دن اوله جنی بالطبع جای اشتباه دکدر . ملازمت کاغذنه کسب استحقاق ایدن ذوات سنه لرحه مسلکنده کسب اختصاصه سعی و غیرت ایلدکن صکره ایچلرندن اقتدار و کاللی تمین ایدرک بین الاقوان تمناز اولانلری ، دهها طوغراسی حقیقه قدوة العلماء المحققین بولنانلری مسلک تدریسه بانته فریق خارج اعتبار ایدیلان مدرسه لرندن مدرسلکرلی منحل

انحطاط اولمش ، خورشید معارف آرتق شرقی بر اقرق
ضریدن طلوعه باشلامشدر .

غرب ترقی ایده اید نو کونکی حاله واصل اولمش
وملاکتمز کیده برعشر جهل ونادانی حالی آلمشدر .

محمد فطین

مداهنه

اوصاف مذمومه نك الچیر کینلردن بری ده مدا-
هندر . مداهنه لفة قلبده مرکز اولان بر شینک
خلافی اظهار معناسنه درک : منافقانه بیان مخالفت
ومودتدن عبارتدر . شرعا منع وزجر ممکن اولدینی
خالده رضای الهی به مغایر بر ایشده بولنان بر عاصی یا
خاطر وکوله رعایة زیاخود نامشروع بر استفادہ ذنبوبه
مقصودینه بناء او ایشدن منع ایلمامک کذلک دینه مبالاتی
اولیان بر طاق ظلمه وفسقه ایله اختلاط ایده درک مغایر شرع
شریف وقوعبولان ایشلرده منع لازمکلو رکن بالعکس
روی رضا کوسترمهکله تعییر اولنور .

مداهنه ، صلابت دینه کی مقبول ومرغوب بر صفت
جمله نك ضدی اولوب همه حال ضعف دیدن اقا سزلقدن
الحاصل دنیایی ترجیح و تقدیمدن نشأت ایدر .

صلابت دینی حائز بر مؤمن هیچ بر زمان خارره
کوکله باقارق ویاخود اصیلا درکی اولیمان دنیوی بر
منفعت غیر مشروعه یی آخرتده نائل اوله حتی بر مرتبه
بهترینه ترجیح ایده درک بر ظالمک بر فاسقک اجرای
ظلم و ملغنته وحتی مسؤلیتی نفسنه منحصر اولان بر صغیرینی
بیله ارتکابنه رضا کوسترمز . ممکن اولدینی قدر او فاسق
او مذنبی غیرت دینه سی مقتضاسنجه او منکردن او عمل
نامشروعدن منع ایده جکی یرده العاذ بالله تحمین ویاخود
تحسینی آ کدیرر بر طور متبایانه ده بولنماز . بلکه الله
قورقوسنی صلابت دینه سنی ذره قدر خاطر دن چیقار -

قانونی دورنده بتوز معاملات دولت تحت انتظامه
آلمشیله اوردولریمز دخی احتیاج زمانه کوره تنسق
وتنظم اولمش ، اهر دورلرجه و مملکتتمز جه بر جوق طیب
وجراحه لزوم کولدیکی کی رجوق مهندسده احتیاج
حاصل اولمش ایدی ایشته بواحتیاجی حسن ایدن پادشاه
کندی جاهی « سلیمانیه جاهی » یانده برطب مدرسه سی
ایله علوم ریاضیه ایچون درت مدرسه جسیمه انشا
ایلمشدر . و حالا طب مدرسه سی جوارنده او عصرده
هیچ بریده تصور وتأسیس اولنمان بر دارالشفای دخی
تأسیس ایلمشدر . بوجوارده تأسیس ایدیلان وابدانش
اولان بر جوق مدارس موصله سلیمانیه نایله تقریق
ایدیله درک سلیمانیه مدرسه لری نامی ویریلان بوبش مدرسه یه
اعدادی اعتبار ایلدی .

بواعدادی مقامنده بولنان موصله مدارسنه ندرجه
تحصیلده بر طلبه آلدیفته دائر موضع معلومانه دسترس
اولنه مامش ایسه ده درک سلسله ترتیب تقریق ایلمامسندن
و درک موصله نامی ویریلان مدرسه لره دارالفنونلر
ایله ابتدای داخل آره سندده متوسط بر دارالتحصیل
بولنمندن ابتدای داخل مدرسه لرتک تحصیلانی اکیال
ایدن طلبه موصله سخن و موصله سلیمانیه تقریق
اولنورق بر قسقی سخن نمازده التهمات ، حکمیات ، حقوق
(فقه) درس لری تعقیب ایلدیکی و دیگر قسمی ده سلیمانیه
مدرسه لری دیسلان بوبش مدرسه ده طب وریاضی
درس لری تحصیل ایلدیکی استدلال ایدیلبور .

ایشته اونجی عصر هجری اواسطده پایتختزده بش
دارالفنون بولندیقی — نمونیتله دکل نصل بر شمر الحلف
اولدیغمزی بزه اکلامش اولدیفته ندن عظیم محجوبیت
آنتنده — کوریبورز . بو عصرده ایسه اوروپاده بوبله
متخصص لر یتشدیره جک دارالفنونلر تأسیسی خاطر
وخیالندن بیله کچمیوردی .

بوندن صکره علوم وفتون زده یواش یواش دوچار